

PRZEBRAĆ SIĘ (8) *vb pf*

się (5), się (3).

e oraz a jasne; w temacie fut o oraz e prawdopodobnie jasne (tak w przebrać).

inf przebrać się (1). ◇ *fut* 3 sg przebierze się (1) [może *impers fut od* przebrać]. ◇ [3 pl przebiorą się.] ◇ *praet* 3 sg n przebrało się (4). ◇ *imp* 3 sg niech się przebierze (1) [może *impers imp od* przebrać]. ◇ *con* [3 sg m by się przebrał.] ◇ 3 pl *subst* by się przebrały (1). ◇ [part *praet act* przebr(a)wszy się.]

Sł stp s.v. przebrać, *Cn s.v.* przebiera się czego, *Linde XVII – XVIII w. s.v.* przebrać.

1. Wyczerpać się, zabraknąć; *exhauriri Cn* (7) : *SkarŻyw* 384; [Bo wierzę Bogu/ by tu do Alexándryey świat się wżyztek po iálmuznę vćiekł/ iífz by się ten fkarb nie przebrał. *SkarŻyw* 94; [gdy królowna nie chce dać pieniędzy na lekarstwo dla siebie] Páni ftára rzekłá: [...] czemuż ich W.M. więcej lzánuielz niż lámá siebie. Oná odpowiedziáá: Więc nimi fypác iáko plewámi/ co wiedzieć nie przebioráli się *HistFort* N3v].

Bezpodmiotowo [kogo, czego] (6): Byćcie chcieli wierzyć máło/ Bo się pieniędzy przebrało/ A wierę dziś trudno o nie/ Iużbych fnádz przedał y konie. *RejZwierc* 235v; *KochPs* 113; [Piła na tej strudze, co młyn, czyni do roku fl. 60 c.v.u., prze to iż się już czamrów barzo przebrało, bo przedtym będący starostowie i dzierżawce ty bory przez spuszczenie czamrów traftami do Gdańska barzo przerzedzieli [lege: przerzedzieli]. *LustrWpol* II 182].

~ przebrało się komu (1): Owa zgoła były dziwy/ Nie czułem/ ieflim był żywy. Wżyztkiego mi doftawáło/ A dziś mi fye zás przebrało. *PudlFr* 22.

W przeciwstawieniu: »dostawáło ... przebrało się« (1): *PudlFr* 22 *cf* przebrało się komu.

Fraza: »[czego] nigdy się nie przebierze, ni się [czego] przebierze« = *jest w obfitości* (1:1): A wy godziny piękne/ tu się zwiedźcie/ Z tey rozey co dzień/ świeże wieńce plećcie. Niech się wonności nigdy nie przebierze Niech będzie w mierze. *KlonŻal* D2; Náfzym też Włochom nie ládá intrátá/ Roście w bogáтым ogrodzie Sálatá. Zabki zielone ni się ich przebierze/ Rzeką w ieźierze. *KlonFlis* C.

Szereg: »przejęło się albo przebrało« (1): *Quibuslibet temporibus egregius fuit Senatus*, Nigdy się nieprzejęło/ álbo nie przebrało zacnych pánów rádnych. *Mącz* 340c. ~

2. [Przeprowadzić się [przez co]: POTYM KRÓL JAGIEŁŁO PRZEBRAWSZY SIĘ przez Niemen pod Grodnem obóz położył *StryjPocząt* 315.]

3. *W funkcji biernej*: Zostać przekroczonym (1) : Tákiéż Pieczętarze [..] będą powinni kontrákty [...] pieczętówác/ y w ośobny reyefttr wpifowác. Tego tylko przefttrégáiąc/ áby się fummy przerzeczoné nie przebrały. *SarnStat* 441.

Synonimy: 2. przeprowadzić się, prześć.

Formacje współrdzenne *cf* BRAĆ SIĘ.